

Hovedutvalg for helse- og sosialsaker

Møtested: Møterommet - Bøheimen

Møtedato: 05.11.2009

Tid: 1600

Forfall meldes umiddelbart. Varamedlemmene møter kun etter nærmere innkalling.

SAKSLISTE

Utvalgs- saksnr.	Saksnr. Tittel
0028/09	09/01179 REFERATER OG MELDINGER
0029/09	09/01181 ORIENTERINGSSAKER
0030/09	09/01180 ØKONOMIPLAN 2010 - 2013

Bø Kommune 28.10.09

**Anne Lise Kvalmo
leder**

REFERATER OG MELDING

Saksbehandler: Jim Gundersen

Arkiv:

Arkivsaksnr.: 09/01179

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

0028/09 Hovedutvalg for helse- og sosialsaker

05.11.2009

Innstilling:

Saksutredning:

Det er fortiden ingen referater og meldinger.

ORIENTERINGSSAKER

Saksbehandler: Jim Gundersen
Arkivsaksnr.: 09/01181

Arkiv:

Saksnr.: Utvalg
0029/09 Hovedutvalg for helse- og sosialsaker

Møtedato
05.11.2009

Innstilling:

Saksutredning:

1. Status svineinfluensa i Bø/vaksinering
(muntlig orientering i møtet)

ØKONOMIPLAN 2010 - 2013

Saksbehandler: Jim Gundersen
Arkivsaksnr.: 09/01180

Arkiv:

Saksnr.: Utvalg
0030/09 Hovedutvalg for helse- og sosialsaker

Møtedato
05.11.2009

Innstilling:

Hovedutvalg for helse – og sosialsaker tar økonomiplan 2010 – 2013 til orientering

Saksutredning:

Se vedlegg

Vedlegg:

Økonomiplan 2010 - 2013

Økonomiplan 2010-2013

FORORD

De økonomiske utfordringene i Bø kommune er de siste årene blitt store. Økonomien har siden 2007 vært i ubalanse, da driftsnivået over flere år har vært høyere enn kommunens samlede inntekter. Det er opparbeidet en forholdsvis stor lånegjeld, som medfører høye kapitalkostnader. Det er press på likviditeten, og det er opparbeidet akkumulerte underskudd på 10-12 mill som må dekkes inn i planperioden. Dette medfører at kommunen i årene fremover er nødt til å gjennomgå krevende omstillingsprosesser, for å tilpasse driftsnivået til kommunens reelle inntektsnivå.

Administrasjonen har gjennom arbeidet med økonomiplanen sett på flere alternative grep for å bringe økonomien i balanse. Det er foreslått tiltak for å øke inntektsnivået, redusere kostnadsnivået, det foreslås strategisk utvikling og sett på strukturelle grep. Det er arbeidet ut fra en klar målsetning om å opprettholde tjenestetilbudet til kommunens innbyggere.

Når målsetningen er at tilbudet til kommunens innbyggere ikke skal reduseres som følge av økonomisk omstilling, så medfører dette en omfattende gjennomgang av hvordan den kommunale tjenesteproduksjonen er strukturert og organisert. Kommunens administrasjon skal gjennomgå med tanke på effektivitet og sårbarhet. I dette ligger også et forslag om å modernisere og effektivisere arbeidsprosesser gjennom å ta i bruk flere IT løsninger. Det foreslås en gjennomgang av skolestrukturen i slutten av økonomiplanperioden, ved å utrede muligheten for en felles barneskole til kommunens yngste innbyggere.

I økonomiplanperioden legges det også opp til et særskilt fokus på en langsiktig strategisk utvikling av pleie- og omsorgstjenestene i Bø kommune. Stortingsmelding nr 25 legger til grunn av at det er kommunene selv som må finne en fornuftig balanse i de ulike omsorgstilbud, ut fra lokale forhold. I en utfordrende økonomisk situasjon er målsetningen å gi gode kvalitative omsorgstjenester til kommunens innbyggere, og samtidig finne den driftsform som utnytter ressursene på best mulig måte. Det foreslås derfor et strategisk arbeid i planperioden for å justere ressursene fra institusjonsomsorg og mot åpen omsorg, samt å innarbeide strategien i den kommende samhandlingsreformen på en god måte.

Sett i lys av den jevne befolkningsnedgangen i kommunen, så foreslås i økonomiplanperioden en offensiv satsning på næringsarbeidet i kommunen. Et målrettet fokus på næringsutvikling kan bidra til å stagge befolkningsnedgangen gjennom utvikling av arbeidsplasser. Med arbeidsplasser følger etablering, som igjen kan stabilisere kommunens inntekter og tjenestenivå. På tross av krevende omstillingsprosesser, vil rådmannen av nevnte grunner anbefale at næringsarbeidet utvikles i den grad dette er mulig.

INNHOLDSFORTEGNELSE

FORORD.....	2
INNHOLDSFORTEGNELSE	3
1. INNLEDNING	4
2. RAMMER OG FORUTSETNINGER I ØKONOMIPLAN 2010-2013.....	5
3. INVESTERINGER I ØKONOMIPLANPERIODEN 2010-2013	10
4. TILTAK I ØKONOMIPLANPERIODEN.....	12
5. TILTAK SOM IKKE ER LAGT INN I ØKONOMIPLANPERIODEN	20

1. INNLEDNING

Rådmannen legger med dette frem økonomiplan for Bø kommune for perioden 2010-2013.

I henhold til kommunelovens § 44 skal kommunestyret en gang i året vedta en rullerende økonomiplan som skal omfatte minst de fire neste budsjettår. Økonomiplan skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i perioden. Planen skal være oppsatt på en oversiktlig måte. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år være anvist dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp.

Økonomiplanen skal bidra til å synliggjøre kommunens muligheter og utfordringer, og skal være et godt styringsverktøy for å vise de økonomiske konsekvensene av politiske vedtak i et langsiktig perspektiv. Rådmannens målsetning med den fremlagte økonomiplanen er å vise kommunens totale inntekter og omstillingsbehov i en 4 års periode, og gir sterk fokus på at kommunens inntekter og utgifter skal balansere i et helhetlig perspektiv. De økonomiske føringer som denne økonomiplanen gir, skal være styrende for rådmannens prioriteringer i forslag til årsbudsjett 2010.

Bø kommune har ikke hatt en rullerende økonomiplan de senere år. I 2008 ble det oppstartet en prosess for å lage økonomiplan, men denne ble ikke slutført og behandlet. I lys av en anstrengt økonomi, akkumulerte underskudd og krevende omstillingsbehov, har rådmannen valgt å slutføre arbeidet som ble oppstartet i 2008 administrativt uten ytterligere politiske prosesser i forkant. Økonomiplanen legges derfor til behandling i formannskap med en fullstendig innstilling fra rådmannen. For neste økonomiplanperiode 2011-2014 legges det opp til at økonomiplanprosessene skal gjennomføres våren 2010, med påfølgende politisk behandling i juni 2010.

Kommunen har vedtatt et høyt investeringsnivå i 2010. Dette gir kommunen i første år av økonomiplanperioden 8,4 mill i økte inntekter gjennom momskompensasjon, som i rådmannens forslag til økonomiplan 2010-2013 blir brukt inn i drift for å håndtere kommunens akkumulerte underskudd. Dette vil si at investeringene må lånefinansieres fullt ut, og gir kommunen høyere kapitalkostnader i mange år frem i tid. Bruk av moms kompensasjon inn i drift er i utgangspunktet enda lovlig, men ikke anbefalt. Når rådmannen likevel anbefaler denne strategi, så er det på bakgrunn av en tro på at vi skal klare å gjøre de nødvendige omstillinger i årene som kommer, slik at kommunens drift og tjenestenivå blir tilpasset de høye kapitalkostnadene.

2. RAMMER OG FORUTSETNINGER I ØKONOMIPLAN 2010-2013

I det følgende gis en analyse av kommunens forventede inntekter og kapitalutgifter i planperioden 2010 til 2013. Videre viser rådmannens forslag til dekning av akkumulerte underskudd fra 2007, 2008 og forventet underskudd for 2009. Det er også synliggjort inndekning av kommunens andel av Vesterålen Vaktentral sitt underskudd i perioden. Kommunens inntekter er som utgangspunkt basert på befolkningsprognosene. Da kommunen har stor netto fraflytting, forventes følgelig en nedgang i inntektsrammene. Dette, sammen med høye kapitalutgifter og dekning av store underskudd i planperioden, gir kommunen et krevende omstillingsbehov i årene som kommer. Nedenfor vises en oppstilling av kommunens forventede inntekter og utgifter i planperioden.

Tabell 1: Oversikt over inntekter, kapitalutgifter og underskuddsdekning

Inntektsramme økonomiplan 2010-2013	2010	2011	2012	2013
Rammetilskudd	-80 479	-81 916	-81 880	-81 371
Økt rammetilskudd nye mottatte flyktninger pr 01.07.09	-565	-565	-565	-565
Inntektsutjevning	-23 621	-23 910	-23 600	-23 409
Skatteinntekter	-38 100	-37 398	-37 157	-36 980
Investeringskompensasjon	-3 018	-2 968	-2 919	-2 863
Flyktingetilskudd	-5 904	-5 784	-4 294	-3 164
Økt tilskudd PMPU	-870	-1 270	-1 270	-1 270
Skjønnsmidler barnevern	-400	-400	0	0
Renteinntekter	-400	-400	-400	-400
Premieavvik	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400
Momskompensasjon investeringer	-8 444	-500	0	0
Kalkulatoriske avskrivninger og renter	-2 099	-2 156	-2 202	-2 028
Overført fra teknisk til renter og avdrag (omsorgsboliger)	-1 409	-1 409	-1 409	-1 409
Sum inntektsramme i økonomiplanperioden	-167 709	-161 076	-158 096	-155 859
Utgiftsramme økonomiplan 2010-2013				
Avdragsutgifter	6 459	6 506	6 521	6 863
Renteutgifter	7 189	8 602	10 129	9 730
Amortisert premieavvik	890	1 050	1 050	1 050
Utgifter kommunevalg	0	200	0	200
Sentral lønnsnett	2 900	2 900	2 900	2 900
Driftsmidler til investeringer (andel av momskomp.)	1 689	200	0	0
Dekning av underskudd 2007 i planperioden	1 239	0	0	0
Dekning av underskudd 2008 i planperioden	5 789	2 326	0	0
Dekning av underskudd 2009 i planperioden	0	802	1 215	983
Dekning av underskudd Vesterålen Vaktentral	350	0	1 450	0
Utgiftsramme etatene forutsatt videreføring av budsjett 2009	140 837	140 837	140 837	140 837
Sum utgiftsramme i økonomiplanperioden	167 342	164 423	164 102	162 563
Handlingsrom (-)/ Omstillingsbehov (+)	-367	2 347	6 006	6 704

Tabellen viser at kommunen i 2010 har et handlingsrom på 0,4 mill. Dette skyldes et høyt investeringsnivå og momskompensasjon. I de påfølgende år har kommunen et omstillingsbehov på ca 2,4 mill i år 2011, ca 6,0 mill i år 2012, og ca 6,7 mill i år 2013.

Som det fremgår av tabellen er det forutsatt at etatene skal kunne drive innenfor en netto ramme på til sammen 140.8 mill. kr. Det er da lagt inn en forutsetning om at driftsnivået, som ligger til grunn for anslått driftsunderskuddet for 2009 på 3 mill kr, er tatt ned på slutten av året. Det forutsettes at etatene, som tidligere år, finansierer økte utgifter som følge av prisstigning på varer og tjenester innenfor eget budsjett..

I rammeoverføringen fra staten ligger det ofte en forutsetning om at kommunene skal løse nye oppgaver/tiltak. Det er en forutsetning av slike nye oppgaver som kommer i perioden finansieres av staten. Endringer som måtte følge av Statsbudsjettet er ikke mao ikke innarbeidet i dette dokumentet.

Befolkningsprognoser og rammetilskudd

Befolkningsutviklingen påvirker rammetilskuddet og fordelingen av frie inntekter mellom kommunene. Etterfølgende tabell viser prognosen som er benyttet i økonomiplanperioden.

Tabell 2: Befolkningsprognoser

Kategori / år	2009	2010	2011	2012	2013
Innbyggere 0 - 5 år	135	140	134	130	128
Innbyggere 6 - 15 år	325	325	320	311	302
Innbyggere 16 - 66 år	1 653	1 627	1 610	1 603	1 604
Innbyggere 67 - 79 år	408	416	425	432	436
Innbyggere 80 - 89 år	212	208	201	197	194
Innbyggere 90 år og over	48	52	52	50	49
Sum	2 781	2 768	2 742	2 723	2 713

Fra og med 2009 ble befolkningstall pr 01.07.08 lagt til grunn for beregningen av rammeoverføringen. Inntektsutjevningen skal fortsatt baseres på innbyggertall pr 01.01. og skatteinngangen i budsjettåret. Den endelige fordelingen av rammetilskudd til den enkelte kommune vil derfor være klar i februar etter budsjettåret.

Fra 1997 -2008 har befolkningen i Bø blitt redusert med 18%, mens den nasjonalt har økt med 9.3%. I 2015 vil befolkningen nasjonalt i henhold til SSB sin prognose ligge 16.3% over nivået i 1997, mens Bø kommune vil ligge 22% under 1997-nivået. Tabellen ovenfor er lagt til grunn for beregnet rammetilskudd i perioden. Den er basert på et fødselsunderskudd på mellom 25 og 27, og en nettoflytting på minus 4 til pluss 18. Vi har i tillegg lagt inn 0,6 mill kr relatert til 18 flyktninger som flyttet til Bø før 01.07.2009, men som ikke ble registrert.

Kommunen vil fra 2010 motta økt rammetilskudd på 0,87 mill i tilskudd for personer med psykisk utviklingshemming. Økningen i tilskuddet skyldes endring i alder og tilflytting. Fra 2011 vil dette tilskuddet øke ytterligere med 0,4 mill

Det har vært en eksplosiv økning i utgifter til barnevern i de senere år, som følge av en sterk økning i antall omsorgsovertakelser. På nåværende tidspunkt har Bø kommune overtatt omsorgen for 16 barn. Dette stiller Bø kommune i en helt ekstraordinær situasjon, med et antall omsorgsovertakelser som langt overskrider det befolkningsantallet tilsier.

Situasjonen er så ekstraordinær at kommunen tar sikte på å be om et særskilt møte med Fylkesmannen for å legge frem situasjonen. Det er i økonomiplanen innarbeidet økte kostnader på ca 2,27 mill i 2010, ca 1,9 mill i 2011 og ca 1,5 mill i resten av økonomiplanperioden. Det er i tillegg lagt inn en forventning om at fylkesmannen skal tildele ca 1,5 mill i skjønntilskudd for 2010.

Investeringskompensasjon

Staten gjennom Husbanken gir kompensasjon for investeringskostnader ved innføringer av skolestart for seksåringer i 1997, kompensasjonstilskudd for sykehjemsplasser og omsorgsboliger og rentekompensasjon for skoleanlegg.

Renten fastsettes for hvert år i statsbudsjettet i samsvar med utviklingen på lånemarkedet. I økonomiplanperioden er denne beregnet til 3% i 2010, 4% i 2011 og 5% i resten av perioden.

Flyktningetilskudd

Tilskudd for mottak av flyktninger er basert på 3 familier som kom til Bø 25.03.09 bestående av 16 personer. Det forutsettes at det mottas 4 nye voksne til i 2009. Videre legges det opp til mottak av 20 nye flyktninger i 2010 fordelt på 10 voksne og 10 barn i skolepliktig alder. I tillegg får vi i 2010 og 2011 tilskudd for 2 barn som ble bosatt i Bø i 2007. Mottak i 2010 er beregnet å gi kr 2,7 mill i tilskudd. Det er ikke forutsatt mottak av flyktninger i resten av økonomiplanperioden.

Renteinntekter

Dette er i hovedsak inntekter av midler innestående på kommunens driftskonto i banken og frie fond. Som kjent har vi stort sett brukt opp de frie fondene, slik at renteinntektene hovedsakelig må komme fra driftskontoen. Vi har tidligere år inntjent mer enn det som har vært budsjettert. Med driftsunderskudd og svekket likviditet velger jeg i økonomiplanen å vise måtehold i anslaget av renteinntekter.

Premieavvik

Disse "inntektene" framkommer som forskjellen mellom netto pensjonskostnad inkl. amortisert premieavvik og administrasjonskostnad og faktisk premie/tilskudd inkl adm. Når innbetalt premie er større enn netto pensjonskostnad vil det oppstå et positivt premieavvik. KLP har utarbeidet en prognose for 2010 som gir et samlet positivt premieavvik på kr 2,4 mill. Dette innebærer at vi de neste 15 årene øker amortisert premieavvik med 0,16 mill kr pr år. Det må tilføyes at dette selvsagt er en prognose som bygger på en rekke forutsetninger som vil kunne endre seg.

Momskompensasjon investeringer

Disse inntektene knytter seg direkte til investeringsbudsjettet. Det er i perioden foreslått brutto investeringer på 45,5 mill kr hvorav 43,1 mill i 2010. Fram til 2010 skulle hele momskompensasjonen inntektsføres i driftsregnskapet. For budsjettåret 2010 skal minimum 20% av momskompensasjonen fra investeringer overføres til investeringsregnskapet. For 2011 skal minimum 40% overføres osv. Fra og med budsjettåret 2014 skal momskompensasjonen fra investeringer i sin helhet regnes som inntekter knyttet til investeringsprosjekter og budsjetteres i investeringsbudsjettet.

I foreliggende økonomiplanen er det lagt opp til å bruke det som er tillatt til drift. Dette betyr at kun 20 % av en grovt anslått momskompensasjon for 2010 på 8,4 mill foreslås overført til investeringer, mens resten brukes til drift og inndekking av akkumulerte underskudd.

Kalkulatoriske avskrivninger og renter

Investeringer gjort på selvkostområdene vann og avløp har påført kommunen kapitalkostnader. Disse beregnes ut fra størrelsen på investeringen, avskrivningen (lineær) og alternativkostnaden, det vil si den avkastningen kommunen alternativt kunne oppnå ved å plassere penger tilsvarende investeringsbeløpet i markedet. I et fungerende marked vil renten angi alternativkostnaden. Kalkylerenten som skal brukes er lik effektiv rente på norske statsobligasjoner med 3 års gjenstående løpetid, med et tillegg på 1 %. Ved nyinvesteringer tas anleggsmidlet med i avskrivningsgrunnlaget senest fra og med året etter at bygget/anlegget er tatt i bruk. Det er i foreliggende beregning lagt til grunn en rente tilsvarende de satser som er brukt på beregning av kommunens renteutgifter tillagt 1%.

Overføring fra teknisk renter og avdrag omsorgsboliger

Avsatt beløp viser hvor mye av husleieinntektene relatert til omsorgsboligene som medgår til å betale renter og avdrag for de investeringer som er foretatt.

Avdragsutgifter

Avdragsutgiftene forutsetter dagens nedbetalingsstruktur på de lån som er opptatt. Det er også lagt inn en forutsetning om opptak av nytt lån i 2009 til finansiering av kjøp av brannstasjon på kr 4.9 mill kr samt lån til investeringer i 2010 og 2011 på hhv 25,2 og 2,5 mill kr.

Renteutgifter

Kommunens lånegjeld eksklusiv formidlingslån vil pr 31.12.09 være på 200 mill kr (inkludert likviditetslån og lån til brannstasjon). Herav er ca 51,2 mill kr bundet opp i faste renter, mens resten ligger flytende. Vi har i økonomiplanperioden budsjettert med en rente på 3 % i 2010, 4% i 2011 og 5% resten av perioden. Med foreliggende gjeldsportefølje vil en renteøkning på f. eks. 1% gi i overkant av 2 mill kr i økte utgifter.

Amortisert premieavvik

Resultatføring av premieavvik over 15 år gir årlige merutgifter, jfr; egne kommentarer ovenfor.

Utgifter kommunevalg

Det påløper utgifter til stortings- og kommunevalg med to års mellomrom. Det er derfor lagt inn 0,2 mill kr til gjennomføring av kommunevalget i 2011.

Sentral lønnsnett

Som tidligere er det lagt opp til å legge beregnede kostnader for lønnsøkning på en egen post til senere foredeling til etatene når resultatet av forhandlingene foreligger. Det er i beregningen forutsatt en forventet lønnsvekst fra 2009 til 2010 på 3,7 %. Med bakgrunn i en lønnsmasse per 01.01.2010 på 73,6 mill kr settes det av kr 2,9 mill kr. Det er da forutsatt at merutgifter i forbindelse med lokale forhandlinger i kap 3 og 5 i 2009 og merutgifter 2010 skal kompenseres av denne potten.

Driftsmidler til investeringer

Se punktet om momskompensasjon.

Dekning av underskudd

Bø kommunes regnskap for 2007 og 2008 viste et underskudd på hhv 1,2 og 8,1 mill kr.

Videre er det kjent at Vesterålen Vaktsentral gikk med et underskudd på 2,9 mill kr for 2008, og også for 2009 vil framlegge et regnskap med underskudd. Siste tertialrapport for kommunens drift i 2009 viste at merforbruket for året vil kunne bli mellom 3 og 4 mill kr.

Likviditet

Bø kommune hadde ved utgangen av 2008 opparbeidet et akkumulert underskudd på 9.3mill kr, eksklusiv andel Vesterålen Vaktsentral og selvkostområdet vann.

Vesterålen Vaktsentral viste også et underskudd i 2008 på 2,9 mill, og prognoser for selskapet for 2009 som antyder et merforbruk på 1,5 mill kr. Det er også sannsynlig at fortsatt drift vil gi underskudd også i 2010.

Midler avsatt til fond er betydelig svekket de seneste årene. Regnskapet for 2008 viser en saldo på 8.1 mill kr hvorav kun 3.4 mill kr er frie fond.

Ovennevnte forhold har bidratt til en sterk svekkelse av likviditeten. Formannskapet gjorde derfor et vedtak den 23.10.2008 i medhold av hasteparagrafen om å oppta et likviditeslån på 13 mill kr. Det er i dette dokumentet forutsatt at lånet skal opprettholdes i perioden, og at en fra 2013 skal avsette midler slik at likviditeten styrkes.

Gjeldsutvikling

Kommunens lånegjeld (ekskl. pensjonsforpliktelser) pr 31.12. har økt fra 50.2 mill kr i 1999 til 211.1 mill kr i 2008. Selv om en del av denne låneporteføljen relaterer seg til investeringer tilknyttet selvkostområder og investeringer som gir rente- og avdragskompensasjon fra staten, utgjør det en betydelig belastning i driftsbudsjettet.

Diverse forutsetninger

Det er i inntektsforutsetningene forutsatt en deflator på 3,75%, som innebærer en prisvekst på 2.8% og en lønnsvekst på 4.3%.

Arbeidsgivers andel av pensjon fellesordningen 14.45%, sykepleiere 14.25% og ordfører 30.7%.

Arbeidsgiveravgiften er fortsatt 5.1%.

3. INVESTERINGER I ØKONOMIPLANPERIODEN 2010-2013

Etterfølgende tabell viser de investeringer som er innarbeidet i år 2010 og 2011 i økonomiplanen. Kommentarer til de enkelte prosjekt følger etter.

De tre siste prosjektene er ikke finansiert, og forutsettes tatt stilling til enten i budsjettet for 2010 eller økonomiplan 2011-2014.

Tabell 3: Investeringsbudsjettet 2010

Investeringer 2010		Budsjett	Finansiering lånemidler	Driftsmidler	Tilskudd	Ubundet kapitalfond
1	Gang- og sykkelvei Eidet	1 546 000	289000	57000	1 200 000	
2	Utskifting av vannkummer	750 000	750 000			
3	Kai Steinesjøen	36 348 000	19 194 000	1 454 000	15 700 000	
4	Duken kirkegård	2 500 000	2 400 000	100000		
5	Kommunehuset – heis	1 625 000	560 000	65 000		1 000 000
6	Kommunehuset – arkiv	315 000		13 000		302 000
Sum investeringer 2010		43 084 000	23 193 000	1 689 000	16 900 000	1 302 000

Gang- og sykkelvei Eidet

Det er budsjettet med samme beløp som i 2009-budsjettet. I samme budsjett er følgende kommentarer gitt:

”Bl.a. pga uforutsette planleggingsutgifter og krav i ny reguleringsplan, vil prosjektet bli dyrere en avsatt foreslått beløp. Det vil bli foretatt beregninger senere slik at fullstendig kostnadsbilde og fullfinansiering foreligger før prosjektet startes opp. I skrivende stund er reguleringsplan lagt ut til ny høring. Erverv av grunn må foretas i 2009. Bygging av gang- og sykkelvei forutsetter et samarbeid med Statens Vegvesens ombygging av veikryss mellom fylkesveien og riksveien.”

Ansvar for riksveiene i Bø overtas av Fylkeskommunen fra 2010. Statens Vegvesen.

Reguleringsplanen er nå endelig stadfestet. Erverv av areal er ikke gjort. Som kjent foreligger det et tilsagn fra Aksjon skolevei på 1,2 mill kr. Søknad om ytterligere forlengelse av tilsagnsfrist til ombygging av nevnte veikryss er sendt Fylkeskommunen i brev av 17.08.09.

I Statens Vegvesens planer for perioden 2009-2012 er det ikke lagt inn spesifikke midler til omlegging av veikrysset.

Utskifting vannkummer

Dette er en videreføring av et arbeid som startet opp for noen år siden og som ble igangsatt igjen i 2009 for å tilfredsstillende både de kvalitetskrav som stilles og arbeidsmiljøet.

Kai Steinesjøen

Dette er en videreføring av utvidelse av næringsareal i Steinesjøen som startet opp i 2009 og som skal fullføres i februar 2010. Videre foreslås det å iverksette vedtak om bygging av ny kai.

Duken kirkegård

Behov for nye gravplasser knyttet til Duken kirkegård er stort, og bør ha et tidsperspektiv på ca. 20 år. Hensyn til total planleggingstid (som omfatter arealplan, registreringer, kirkegårdsplan og godkjenning etc.), gjør at tiltaket må prioriteres.

Med bakgrunn Bø kommunes økonomiske utfordringer gjorde kommunestyre i sak 0048/08 bl.a vedtak der Bø og Malnes Menighetsråd/Fellesråd bes utarbeide løsninger for bedre arealutnyttelse til gravformål innenfor eksisterende kirkegård.

På oppdrag har Landskapsarkitekt Roger Tokle AS utarbeidet en skisse vedrørende gjenbruk og bedre arealutnyttelse av eksisterende Duken kirkegård, vestre del, med en total kostnadsramme på ca. 5 mill. Bø og Malnes menighetsråd har behandlet saken 18/3 og 28/10 2009.

Det legges inn midler i 2010 og 2011 til fullføring av prosjektet.

Kommunehuset – heis og arkiv

Det legges opp til å imøtekomme krav om tilgjengelighet som følger av ny lovgivning, samt etablere arkivrom i kommunehusets kjelleretasje.

Utstyr til kinoen

Skagen kino har søkt om støtte til nytt digitalisert utstyr for kinoen. Kinoen har ikke mulighet til selv å finansiere utstyret og om de ikke kjøper nytt mister de muligheten til å vise film og kinoen blir nedlagt. Samlede kostnader er beregnet til 680 000 kr hvorav 100 000 kr sannsynligvis må betales i 2010. Skagen kino har søkt Bø kommune om tilskudd til kjøp av kinoutstyr.

Toalettbygg Bø museum

Bø Museum har dårlige toalettforhold og har bedt Bø kommune om å være med på å finansiere toalettbygg. Bø kommune har få offentlige toaletter og området der bygget er tenkt plassert er mye brukt av besøkende. Kostnadene for bygget er beregnet til ca 300 000 kr, og det er tenkt en delfinansiering mellom Bø kommune og Museum Nord. Det forutsettes at Museum Nord tar ansvaret som prosjektleder og at Bø kommunes maksimale ramme ikke overskrider 150 000 kr.

Ringelihorn sagn- og eventyrsenter

Prosjektet Ringelihorn har ikke vært drevet frem de siste 2 år. Det må tas en avgjørelse på om man skal arbeide videre med dette prosjektet eller ikke, og man må finne finansiering til videre prosjektarbeid. Opprinnelig byggestart er satt til 2011 og vil kreve en betydelig investering fra Bø kommune. Det er usikkert om man vil være klar til byggestart i 2011, sannsynligvis vil det måtte utsettes noe. Kostnadene på investeringer fra Bø kommunens side vil avhenge av hva man får i offentlig og privat tilskudd, og hvilke rammer en revisjon av de opprinnelige tegningene og kostnadsoverslagene gir.

4. TILTAK I ØKONOMIPLANPERIODEN

I tabellen nedenfor vises de tiltak som rådmannen finner nødvendig å foreslå i økonomiplanperioden, for å kunne tilpasse utgiftsnivået til de økonomiske rammer kommunen har til disposisjon. Tiltakene skal samlet bidra til å håndtere omstillingsbehovet i planperioden. Alle tiltak blir særskilt kommentert.

Tabell 4: Tiltak i økonomiplan 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
Økte inntekter				
Innføring av havneavgifter etter ny Havne- og farvannslav	0	-100	-100	-100
Omgjøre 6 sykehjemsplasser til omsorgsboliger	-100	-200	-200	-200
Salg av plasser intermedier sykehjemsavdeling Bøheimen	0	-1 434	-2 151	-2 868
Sum økte inntekter	-100	-1 734	-2 451	-3 168
Reduserte kostnader				
Reduksjon sosialhjelp	-300	-300	-300	-300
Reduksjon 50% legestilling / økte inntekter legekantoret	0	0	-500	-500
Reduksjon fast bemanning bofellesskap	0	0	-800	-800
Reduserte utgifter barnevern	0	-350	-700	-700
Organisering av omsorgsboliger i borettslag	0	-500	-500	-500
Barnehagestruktur	0	-125	-300	-300
Felles barneskole	0	0	0	-1 000
Redusert pedagogisk bemanning i skolen	-433	-703	-1 136	-1 136
Kutte inntak av lærlinger skole	0	-107	-107	-107
Reduksjon støtte leirskole	-30	-30	-30	-30
Redusert bemanning skolekantoret	-90	-120	-120	-120
Redusert ekstra ressurs i skolen	-100	-100	-100	-100
Redusert skoleskys	-10	-80	-160	-160
Redusere utgifter veibelysning	-235	-235	-235	-235
Oppsigelse avtale med Unikon	-20	-20	-20	-20
Arealplan	-100	-100	-100	-100
Nedbemanning Kulturkantoret	-100	-195	-195	-195
Reduserte reiseutgifter fellesområdet	-20	-20	-20	-20
Nedlegge politiske hovedutvalg	0	0	-129	-129
Reduksjon rekrutteringstiltak sykepleiere	-34	-34	-34	-34
Sum reduserte kostnader	-1 472	-3 019	-5 486	-6 486

Økte kostnader				
Kirkelig fellesråd - diakonstilling 50%	326	326	326	326
Opprette miljøarbeiderstilling barnevernet	475	475	0	0
Styrking av hjemmebaserte tjenester	0	800	800	800
Brannformål	200	200	200	200
Nærings- og kultursjef	183	550	550	550
Oppgradering IT barnevern	150	0	0	0
Elektronisk sak/arkivsystem	400	0	0	0
Medlemskap arkiv i Nordland	55	55	55	55

Programvare min Vakt	150	0	0	0
Styrking av likviditeten	0	0	0	1 019
Sum økte kostnader	1 939	2 406	1 931	2 950

Samlet tiltak for justering av driftsnivå i planperioden	367	-2 347	-6 006	-6 704
---	------------	---------------	---------------	---------------

Innføring av havneavgifter etter ny Havne- og farvannslov

Arbeidet med effektivering av kommunestyrets vedtak om å innføre havneavgifter i Bø kommune er startet opp i 2009. Ny havne- og farvannslov innføres fra 01.01.2010, og det legges inn en forventning om 100 000 kr i inntekter utover det som tidligere er forventet i budsjettet for 2009. Det må anføres at dette er tidlig i prosessen, og at anslagene derfor er usikre.

Omgjøre seks sykehjemsplasser til omsorgsboliger

Gjennomføringen forutsetter samtykke fra Husbanken og Fylkesmannen. Tilbakemeldingen fra begge instanser er positive, selv om en formell søknad ikke er sendt.

En gjennomføring vil gi en reduksjon i kompensasjonstilskuddet fra Husbanken på anslagsvis kr. 40 000 pr. år i restlånets løpetid på de 6 omgjorte sykehjemsplassene.

På inntektssida vil vi kunne ta ca. kr. 5000.- i husleie pr. mnd, inklusiv strøm og renhold, dvs. brt kr. 360 000.- år. Korrigert for utgifter (strøm, renhold, beregna vakanse, vedlikehold inventar og utstyr mv), så vil tiltaket kunne gi en inntekt på kr. 100 000.- i 2010, og kr. 200 000 deretter.

Salg av sykehjemsplasser / tilskudd intermediær sykehjemsavdeling

Den nye samhandlingsreformen legger opp til at kommunene i langt større grad skal gi sine innbyggere helhetlige omsorgstjenester lokalt, og gjennom en styrking av kommunehelsetjenestene i kommunen redusere antall innleggelse på sykehus. Dette medfører en ny rammefinansieringsmodell mellom stat og kommune, men denne trer tidligst i kraft fra år 2014. I Bø kommune er gjennomføring av samhandlingsreformens målsetning allerede nå tilstede. I økonomiplanperioden foreslås det at en avdeling med åtte sykehjemsplasser over tid omgjøres til en kombinasjon av forsterket intermediær sykehjemsavdeling med mulighet for salg av sykehjemsplasser til andre kommuner. Det er en forutsetning at bemanningen i avdelingen med åtte plasser i hele perioden skal bestå. Det er lagt inn økte inntekter ved salg av to plasser i 2011, tre plasser i 2012 og fire plasser i 2013. Det antas videre at fra 2014 skal rammefinansieringen fra staten medføre at det er finansiering for åtte intermediære sykehjemsplasser på Bøheimen.

I praksis betyr dette at kommunen satser på en økning i inntekter, og igjennom dette en justering fra institusjon til hjemmetjeneste. Det må understrekes at det ligger en betydelig risiko i hvorvidt det er mulig å selge sykehjemsplasser til andre kommuner. Dette vil i så fall kreve sterkt engasjement fra politisk hold knyttet til samhandlingsprosjekter med de øvrige kommunene i Vesterålen. Samhandlingsreformen er et satsningsområde fra nasjonalt hold, og et alternativ til inntekter ved salg av sykehjemsplasser vil være å søke ytterligere tilskudd og prosjektmidler i perioden.

Reduksjon sosialhjelp

Tiltaket betinger at NAV får flere ut i arbeid. Det jobbes godt med dette, blant annet gjennom kvalifiseringsprogrammet. Det endelige nivå på utbetaling av sosial stønad er det imidlertid alltid knyttet en usikkerhet til. Tiltaket betinger at økte utgifter til sosialhjelp ved eventuelt nytt mottak av flyktninger finansieres fullt ut gjennom integreringstilskuddet.

Reduksjon 50% legestilling / økte inntekter legekantoret

Bø kommune inngikk fastlegeavtaler med 4 leger i 2002. Siden den gang har antall pasienter på listene blitt redusert med ca. 450 personer. Dette tilsvarer 50 % av en ordinær liste. Det vil være svært vanskelig å rekruttere leger i 50 % stilling, slik at det må jobbes hardt for å opprettholde antall leger gjennom salg av tjenester. Dette er spesielt viktig fordi Samhandlingsreformen fra 2014 vil skape økt behov i kommunene. Ett annet forhold som kompliserer vurderingen, er at så lenge legene opprettholder antall konsultasjoner, spiller antall innbyggere ingen rolle.

Reduksjon fast bemanning bofellesskap

Av ressurs hensyn og som følge av endringer i hjelpebehov vil det bli nødvendig å redusere den faste bemanningen ved bofellesskapene for personer med psykisk utviklingshemming med to årsverk fra 2012. Det tas sikte på å etablere alternative tiltak slik at konsekvensene for brukerne blir minst mulig.

Reduserte utgifter barnevern

En del av de barna som kommunen nå har omsorgen for vil pga alder ikke lenger være barnevernets ansvar. I tillegg forventes at vi på dette tidspunkt vil begynne å høste fordeler av satsingen på forbyggende arbeid, jfr. forslag om opprettelse av slik stilling i 2010. Reduksjonen er allikevel usikker, da det er umulig å forutse i 2009 hvor mange barn som vil være under omsorg i 2012. Men målsettingen må være klar. Flere barn ut av kommunal omsorg, og flere tiltak i kommunen på et tidligere tidspunkt for de som trenger det.

Organisering av omsorgsboliger til borettslag

Det foreslås å utrede muligheten for å organisere omsorgsboligene på Bøheimen til et borettslag. Dette vil bety at omsorgsboligene kjøpes og eies av dem som har fått boligene tildelt. Slik omorganisering vil bidra til at dagens husleie til brukerne vil bli lavere, samt at det for kommunen vil utløse statlige tilskudd. Nevnte tilskudd kan bidra til et mindre press på kommunens likviditet og kapitalkostnader, og således dempe presset på nedstyring av det øvrige driftsnivået i kommunen. I en eventuell omgjøring til borettslag må det legges opp til en valgfrihet knyttet til om brukerne ønsker å eie, kontra å leie slik det er i dagens organisering. I vedtektene til borettslaget må det legges inn en begrensning for hvem som kan kjøpe boligene, slik at kommunen sikrer at det er den ønskede brukergruppen som eier boligene. Slike vedtekter kan defineres på flere faktorer, som alder og definerte omsorgsbehov. Rådmannen foreslår å utrede dette tiltaket i løpet av 2010, med særskilt konsekvensutredning, politisk behandling og vedtak.

Barnehagestruktur

Fra høsten 2011 kan det være aktuelt å legge ned en barnehageavdeling forutsatt at statlig tilskudd til barnehager da ikke lenger er øremerket. Dette vil sannsynligvis bli en småbarnsavdeling. Dette på grunn av at det fødes færre barn enn tidligere slik at etterspørselen sannsynligvis går ned. Saken må eventuelt utredes særskilt. Besparelsen er et anslag.

Felles barneskole

Barnekullene i Bø kommune har over tid vært synkende. Utviklingen i barnekullene tilsier at vi i dag har en overkapasitet i skolebygg, og at dette vil bli mer og mer synlig i årene som kommer. Med det omstillingsbehov som kommunen står foran i årene som kommer, foreslås det at dagens skolestruktur blir et tema i denne økonomiplanperioden.

Barnekullene er tidlig i denne økonomiplanperioden på et nivå hvor det kan forsvares å utrede en mulig sammenslåing av to skoler, slik at vi har to barneskoler i kommunen. Men samtidig vet vi ut fra befolkningsprognosene at barnekullene fra høsten 2013 er på et nivå som tilsvarer en klasse per årskull. Dette gir muligheter for en felles barneskole i kommunen, uten at det må gjøres større investeringer i skolebygg. Det er en målsetning om at kommunens yngste innbyggere skal ha et godt og kvalitativt skoletilbud i årene som kommer. En felles barneskole vil ha mange positive konsekvenser knyttet til faglig kvalitet på skoletilbudet, men samtidig vil det for et antall elever medføre et vesentlig økt skyssbehov. Den potensielle innsparing på en felles barneskole vil fra høst 2013 være på 1 mill, og fra 2014 på 2,5 mill per år. Rådmannen foreslår at man opprettholder tre barneskoler i denne økonomiplanperioden, mens vi samtidig utreder et forslag til ny skolestruktur som kan iverksettes fra høsten 2013, etter særskilt konsekvensutredning, politisk behandling og vedtak.

Redusert pedagogisk bemanning i skolen

På grunn av at det forutsettes generell nedgang i antall elever, så vil antall lærere naturlig reduseres. Noe av beløpet i 2010 er helårsvirkning fra 2009. Samlet reduksjon i planperioden planlegges til ca 2,5 stillinger, men er noe avhengig av ekstakt utvikling både hva gjelder elevtall, særskilt norskopplæring og spesialundervisning. Skolestrukturen forutsettes som nå i dette forslaget.

Kutte tiltak lærling skole

Har for tiden en lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget. I de fleste tilfellene har ressursen vært en styrke for de skoler og barnehager som har fått tildelt lærling. I tillegg er det å ha lærlingeplasser et tilbud til ungdom i Bø som er under utdanning. Det er frivillig å t imot lærlinger slik at tiltaket kan kuttes fra høsten 2010.

Reduksjon støtte til leirskole

Tilbud om leirskole ble tatt ut av budsjettet i 2009, men lagt inn igjen i løpet av året. HKO har vedtatt at det skal tas ut igjen fra og med 2010. På grunn av at elever og foresatte sterkt ønsker leirskoleopphold, foreslås det likevel at det legges inn midler slik at kommunen dekker 50% av leirskoleoppholdet. Elevene kan da reise på leirskole dersom skolen skaffer resterende beløp på annen måte.

Redusert bemanning skolekontoret

Det foreslås å redusere sekretærfunksjonen på skolekontoret med 50% stilling. 20% av denne stillinga har vært vakant de senere år, slik at det i realiteten er en ytterligere reduksjon på 30% som foreslås. Dette var også et forslag i 2009, men ble ikke gjennomført på grunn av at aktuell ansatt fortsatte i stillinga et år til. Reduksjonen planlegges fra 01.03.10. Oppgaver som først og fremst blir skadelidende er arbeid knytta til sekretærfunksjonen retta mot hovedutvalget samt noe arkivtjeneste. Dersom annen omorganisering medfører at dette ikke er gjennomførbart, må det tas opp særskilt.

Redusert ekstraressurs i skolen

I grunnskolen er det mange elever som har behov for ekstra oppfølging. Dette kan skyldes funksjonshemninger, psykiske forhold, lærevansker, konsentrasjonsvansker, generelle adferdsvansker etc. Behovet for assistent er ofte basert på skjønn, men vanligvis anbefalt av PPD. Ofte er det slik at desto mer personell, desto bedre tilbud til den enkelte. Dette behovet er imidlertid ikke like rettighetsstyrt som spesialundervisning, men mange vil nok mene at vi burde hatt flere assistenter enn de vi har i skolen.

Generelt viser statistikken at vi har forholdsvis mange elever i denne gruppa. I sum er assistentbruken redusert med 50% fra høsten 2009.

Helårsvirkning for våren 2010 legges inn samtidig som det forutsettes at ressursen ikke skal øke i planperioden.

Redusert skoleskyss

Dette er et høyst usikkert forslag, men sannsynligheta for reduserte utgifter er til stede på grunn av færre elever. Ulik reisetrekning, funksjonshemminger etc. kan imidlertid gjøre sannsynligheta til skamme.

Redusere utgifter til veibelysning

Dette kan gjøres på to måter. Vi kan kutte ut strekninger eller/og få inn teknologi som gjør det mulig å spare strøm ved bedre styring.

Oppsigelse av avtale med Unikon

Vi har i dag en avtale med Unikon som leverer kommunal rammerapport. Dette gir oss informasjon rundt inntektssystemet og rammeberegning. Det foreslås at vi går over til å beregne dette selv ved hjelp av den statlige Stolp-modellen. Dette gi oss en besparelse på kr 20 000 per år.

Arealplan

Etter vedtak i kommunestyret er det igangsatt et arbeid med revidering av eksisterende arealplan. Det er i budsjettet for 2009 bevilget 200 000 kr. til dette arbeidet. Det forutsettes at ferdig plan kan utarbeides i 2010 innenfor en ramme på 100 000 kr.

Redusert bemanning kulturkontoret

Kulturetaten har i dag 75 % stilling som sekretær. Ca 25 % av stillingen går til reiseliv og drift av turistinformasjonen, og 50 % er administrative oppgaver for kulturetaten. Innehaver av stillingen har varslet at hun ønsker å gå av med pensjon juni 2010. Den delen av ressursene som går til reiseliv og turistinformasjon ønsker rådmannen å beholde. Reiselivsnæringen er en næring i vekst, og det er viktig at Bø kommune bidrar til den positive utviklingen i økonomiplanperioden. En ny organisering av reiselivet er under utarbeidelse i samarbeid med reiselivsnæringen, bøks og næringsforeningen. Rådmannen foreslår å redusere administrasjonen med sekretærstillingen i 50 %. Dette vil imidlertid kreve at de administrative oppgavene i kulturetaten samordnes med den øvrige administrasjonen. Dette må gjennomgås som en del av den totale omorganiseringsprosessen og organiseringen av de administrative funksjonene.

Reduserte utgifter fellesområdet

Som en del av omstillingsprosessen foreslås det en generell reduksjon i ressursrammen til fellesområdet. Jeg har her tenkt å redusere noe på reiseaktiviteten.

Nedlegge politiske hovedutvalg

Bakgrunnen for dette forslaget er en vurdering av at antall politiske saker til hovedutvalgene er relativt få og kan i hovedsak ivaretas av formannskapet eller ved delegasjon til rådmannen. Det er i 2009 budsjettert til sammen ca 0,13 mill til drift av hovedutvalgene for helse- og sosial, kultur og oppvekst og plan- og ressurs. I tillegg kommer administrative kostnader til utsendelse av dokumenter, arbeid med innkallinger, protokoller og lignende.

En nedleggelse av hovedutvalgene vil medføre at flere saker fremmes til formannskapet, men det forutsettes i denne omgang at kostnadene for økt aktivitet i formannskapet i sum FSK / administrasjon blir på dagens nivå. Innsparingspotensialet er dermed kr ca 0,13 mill. Tiltaket legges inn fra neste valgperiode.

Reduksjon rekruttering sykepleiere

Redusert antall plasser ved Bøheimen betyr at behovet for sykepleiere må nedjusteres i bemanningsplanene. I tillegg forventes tilgangen på nyutdannede sykepleiere med tilknytning til Bø å være god i resten av økonomiplanperioden. Ordningen reduseres derfor fra 2010.

Kirkelig fellesråd - Diakonstilling 50%

Diakonstillingen er finansiert med 50% tilskudd fra kommunen, og 50% fra statlige tilskudd. Av budsjettmessige hensyn har diakonstillingen stått vakant i 2009. Om stillingen blir stående vakant videre i 2010, så mister kirkelig fellesråd den statlige finansieringen av stillingen. Dette medfører konsekvenser for virksomheten ved reduksjon eller bortfall av oppgaver og tjenester knyttet til menighetsaktivitet som diakoni, barne- og ungdomsarbeid, konfirmanter, miljøarbeid, samarbeid med kommunale institusjoner, teamarbeid med øvrige ansatte med mer.

Opprette miljøarbeiderstilling i barnevernet

Barneverntjenesten i Bø kommune har pr. dato omsorgen for 16 barn. Dette er svært mye sett i forhold til folketallet. De 2 ansatte i tjenesten har ingen mulighet til å klare oppfølgingen av alle disse sakene, og langt mindre drive forebyggende arbeid. For å forsøke å komme ut av den vonde sirkelen at det manglende forebyggende arbeidet medvirker til mange omsorgsovertakelser, foreslås det å opprette en engasjementsstilling ut 2011 som øremerkes forebyggende arbeid og oppfølging av tiltak i hjemmene.

Styrking av hjemmebaserte tjenester

Det er gjennom mye forskning, utredninger og erfaring i kommunen Norge antydnet at de hjemmebaserte omsorgstjenestene kan gis med den samme kvalitet som omsorg i institusjon, men til en lavere kostnad. Det blir av den grunn i økonomiplanperioden foreslått en langsiktig strategisk vridning av ressursene i omsorgstjenesten fra institusjon til hjemmetjeneste. Med hjemmebaserte tjenester menes her omsorgsboliger med heldøgns omsorgstilbud, og åpen omsorg. En styrking av hjemmetjenesten vil gi dempet press på institusjonsplassene. I en slik strategi er det også et mål å innarbeide forebyggende tjenester på et tidlig stadium, for å utsette den tid da brukernes behov til krever det mest ressurskrevende omsorgstilbudet i institusjon. Befolkningsprognosene og ventelistene antyder per dato en mulig overkapasitet på sykehjemsplasser, og en mulig underkapasitet på omsorgsboliger i årene som kommer. Rådmannen har ovenfor foreslått at de seks sykehjemsplassene som i dag er nedlagt omgjøres til omsorgsboliger. Finansiering av økt bemanningsressurs på ca 1,5 årsverk i omsorgsboligene vil være avhengig av flere forhold. En kan tenke seg at hvis brukere som i dag lever spredt i bygda ønsker omsorgsbolig på Bøheimen, så vil dette gi en mer rasjonell drift ved at brukerne samles. Årsverkene i åpen omsorg kan da omdisponeres til omsorgsboligene. En styrking av hjemmetjenesten på 1,5 årsverk kan også oppnås ved at kommunen lykkes med den kommende samhandlingsreformen.

Brannformål

Bø kommune har ikke en godkjent brannordning. Kommunen har pålegg om at en plan for en slik ordning må være på plass innen 01.01.10.

I hovedsak er problemet at mannskaper i formelle posisjoner mangler nødvendig formalkompetanse til å dekke lovens og forskriftenes minstekrav. Planen vil avdekke disse forholdene og det vil, som et resultat av dette, bli laget en handlingsplan som tar sikte på å få på plass den nødvendige formalkunnskapen slik at beredskapsplanen kan godkjennes. Det samme vil gjelde utstyr og rutinefastlegging. I budsjettet er det avsatt kr. 200.000.- hvert år i planperioden, noe som synes tilstrekkelig ut fra dagens oversikt over problemene.

Nærings- og kultursjef

Det er tidligere politisk vedtatt at kommunen skal tilsette en egen næringsjef, gitt at det kan fremlegges en plan for finansiering av stillingen. Det er politisk vedtatt en omorganisering av kommunens administrasjon, hvor vi skal se på en mulig sammenslåing av næring og kultur til en felles avdeling. I rådmannens forslag til økonomiplan 2010-2013 er det derfor innarbeidet en nærings- og kultursjef fra medio 2010. Om det ikke skulle bli politisk vedtatt en sammenslåing, så kan finansieringen omgjøres til en egen næringsjef.

Oppgradere IT barnevern

Bø kommune kjøpte i 2004 inn datasystemet BV.PRO. Fra 1. januar 2010 er det varslet at leverandøren vil slutte å oppgradere programmet. Det programmet som nå er aktuelt heter Familia. Dette programmet brukes av de øvrige kommunene i Vesterålen. Det er innhentet pristilbud, og klarert med EDB koordinator at programvare og pris ser ok ut.

Elektronisk sak/arkivsystem og felles postmottak

Det er et omfattende regelverk knyttet til arkivtjenester i kommunal virksomhet. Kommunen har i dag en stor utfordring, da dokumentasjon ikke er ivaretatt på en tilfredsstillende måte ihht lov- og regelverk. Det er flere problemstillinger knyttet til kommunens flere postmottak. Kommunen trenger både investeringer i bygging av et fysisk arkiv, ressurser knyttet til arkivansvarlig, samt investeringer i oppgradert eller ny elektronisk programvare. I økonomiplanen er det lagt inn investeringsmidler til arkivrom og kjøp av programvare i 2010. Ved en grundig gjennomgang av kommunens administrasjon med hensyn på en hensiktsmessig organisering og oppgavefordeling er det en målsetning å få på plass arkivansvarlig blant de eksisterende ressurser.

Medlemskap arkiv i Nordland

I sammenheng med det omfattende arbeidet med nytt arkivsystem, foreslås det at Bø kommune blir medlem i arkiv i Nordland. Dette gir oss tilgang på kompetanse og kunnskap om tilfredsstillende forvaltning av både eldre og nytt arkivmaterial.

Programvare "Min Vakt"

Min Vakt et 100 % internettbasert verktøy for administrasjon og innkalling av vakter i pleie- og omsorgstjenestene. Det er ikke behov for installasjon av program på PC. I tillegg til pleie- og omsorg kan løsningen også brukes av legevakt, SFO, barnehager, skoler med videre.

Verktøyet håndterer god turnusplanlegging, meget enkel og tidseffektiv anskaffelse av riktig type vikarer, samt enkel avviks- og timeregistrering. Systemet gir også vikarer gode muligheter til selv å velge vikar- og ekstravakter som passer deres situasjon. Løsningen har vært i drift i 7 år, og per i dag benyttes den av over 20.000 aktive brukere. Erfaringer viser at det er stort forbedrings- og innsparingsmuligheter gjennom bruk av programvaren. Gjennom Min Vakt vil inntil 95 % av vikarbehovet kunne dekkes, opptil 70 % spart tid ved vikaradministrasjon, 10 % reduserte overtidskostnader.

Verktøyet har også en egen funksjon for vikarkontor/ vikartjeneste, og er integrert med flere lønssystem. I tillegg til å være tidsbesparende ved registrering av timelister, vil det også bidra til store besparelser ved punching for lønnskontoet. Sortland og Øksnes har tatt i bruk Min Vakt og har positive erfaringer.

Styrking av likviditeten

I hele økonomiplanperioden ligger det inne en forutsetning om å opprettholde likviditetslånet på 13 mill kr som ble opptatt i 2008. Det foreslås at vi fra år 2013 gjør en innsats for å styrke likviditeten slik at lånet etter hvert kan innfris.

5. TILTAK SOM IKKE ER LAGT INN I ØKONOMIPLANPERIODEN

Nedenfor følger tiltak administrasjonen har vurdert, men som ikke er en del av rådmannens innstilling. Det er likevel valgt å synliggjøre disse tiltakene, som et alternativ til rådmannens innstilling.

Tabell 3: Tiltak som ikke blir foreslått i økonomiplanperioden 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
Økte inntekter				
Innføring av eiendomsskatt	0	0	0	0
Sum økte inntekter	0	0	0	0
Reduserte kostnader				
Reduksjon psykisk helsearbeid 1,5 årsverk	-800	-800	-800	-800
Reduksjon 8 sykehjemsplasser Bjørka	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400
Reduksjon renhold 0,5 årsverk	-200	-200	-200	-200
Reduksjon tilsynslege og økte inntekter ved legekantoret	-100	-100	-100	-100
Avvikling rekrutteringstiltak sykepleiere	-60	-60	-60	-60
Kutt i drift bibliotek/ungdom/kulturskole	0	0	0	-60
Nedleggelse av regional sceneinstruktør	0	0	-30	-30
Reduksjon i støtten til gratis trening 50%	0	-100	-100	-200
Reduksjon i kulturmidler 50%	0	0	-50	-50
Kutt i Reginedagan med 30%	0	0	0	-30
Nedlegge regional turistinformasjon	0	0	-36	-36
Sum reduserte kostnader	-3 560	-3 660	-3 776	-3 966

Innføring av eiendomsskatt

Eiendomsskatt er en inntekt som det i utgangspunktet er naturlig å vurdere i forbindelse med en anstrengt kommuneøkonomi. I denne økonomiplanperioden har ikke rådmannen foreslått en utredning i forhold til mulige potensielle inntekter ved innføring av eiendomsskatt.

Reduksjon psykisk helsearbeid 1,5 årsverk

Gjennom den statlige opptrappingsplanen ble avdelingen bygd opp til 7 årsverk. I budsjett 2009 ble det redusert med ett årsverk. Etter reduksjonen vil avdelingen ha 4,5 årsverk.

Avdelingen må selv prioritere ressursene mellom dagavdeling / behandling / miljøarbeidertjeneste i psykiatriboligene og andre hjemmeboende. Rådmannen har ikke valgt å foreslå dette, da det vil medføre sterk reduserte tjenester til brukerne. Tiltak i forhold til en nasjonalt prioritert gruppe som personer og familier med rusproblemer kan ikke gjennomføres ved en slik reduksjon.

Reduksjon 8 sykehjemsplasser Bjørka

I økonomiplanprosessen 2008 ble det foreslått å legge ned 12 plasser ved Bøheimen, fordelt over 2 år. Vi har lagt ned 6 plasser i 2009. Av praktiske grunner kunne man foreslått å legge ned ytterligere 2 plasser, dvs. 8 plasser i 2010. Dette betyr at hele avdelingen Bjørka blir lagt ned. Selv ved nedleggelse av 8 plasser vil Bø kommune fortsatt ha en dekning godt over landsgjennomsnittet dersom man ser institusjonsplasser og omsorgsboliger under ett (28,1 %, mens den nasjonale normen er 25 %).

Det kritiske punktet er om vi klarer å bemanne omsorgsboligene på en slik måte at de representerer et godt nok alternativ til institusjonsplasser. Videre vil tiltaket kunne medføre økt press på hjemmebaserte tjenester. Høgre terskel for å få hjelp/mindre omfang av hjelp til de som får det. Det foreslås ingen styrking av hjemmebaserte tjenester i økonomiplanperioden.

Reduksjon renhold Bjørka

Pga av forslag om nedleggelse av avdeling Bjørka kan det areal som skal renholdes reduseres. Dette, i tillegg til noe redusert hyppighet i forhold til vedtatt renholdsplan - gir mulighet til en reduksjon på 50 % stilling.

Reduksjon tilsynslege / økte inntekter legekantoret

Reduksjon i antall sykehjemspasienter er på 24,1 % dersom avdeling Bjørka legges ned. En tilsvarende reduksjon i tilsyn fra lege tilsvarer kr. 100 000 i økte inntekter under forutsetning av at frigjort tid anvendes til kurativt arbeid.

Avvikling rekrutteringstiltak for sykepleiere

Redusert antall plasser ved Bøheimen betyr at behovet for sykepleiere må nedjusteres i bemanningsplanene. I tillegg forventes tilgangen på nyutdannede sykepleiere med tilknytning til Bø å være god i resten av økonomiplanperioden.

Kutt i drift bibliotek/ungdom/kulturskole

Dette innebærer en reduksjon i ungdomsklubbens midler til ekstrahjelp, arrangement og inventar/utstyr. Dette vil innebære at man må ha større voksen frivillig virksomhet i klubben, og at man må tjene mer penger for selv å dekke arrangementer og inventar. Det er allerede stor frivillig virksomhet knyttet til klubben, og det kan bli vanskelig å få tilstrekkelig stabilitet da man i mindre grad kan ha en fast person inne ved behov i tillegg til ungdomsleder. Klubben har ofte arrangement der mange deltar, og da må det være nok ansvarlige voksne til sted. Man må øke prisene både på inngang og kioskvarer. På biblioteket vil kuttet betyr at man ikke har vikarmidler og at man kan ta inn færre medier. Biblioteket vil måtte stenge ved sykdom og annet fravær. På kulturskolen vil et kutt i ekstrahjelp og materiell betyr at færre elever får tilbud.

Nedleggelse regional sceneinstruktør

Gjennom den regionale sceneinstruktørordningen kan lag og foreninger, skole og andre få profesjonell veiledning knyttet til teater. Dette er en type kompetanse som det er lite av i Bø. Vi har brukt sceneinstruktøren i forhold til Bøfjerding teater, ungdomsklubben, egne oppsetninger, kurs og lignende.

Reduksjon i støtten til gratis trening 50%

Vi betaler i dag for gratis hall-leie i Bøhallen og i lokalene til FK Luna. Samlet bruker vi nesten 400 000 på dette. Dette er mer enn de fleste kommuner det er naturlig å sammenligne oss med. Vår timepris er i tillegg høy i forhold til mange andre kommuner. Gratis trening er et svært positivt tiltak som gjør det mulig å ha et rikt og godt idrettstilbud til barn og unge i Bø. Ordningen betyr mye for mange, og har gjennom flere år vært skjermet på tross av kommunens vanskelige økonomiske situasjon. En reduksjon av tilskuddet kan kanskje gjennomføres uten at tilbudet til barn og unge blir kraftig forringet. På den annen side vil en reduksjon kunne føre til at man må ta mer betalt fra barn og unge for at de skal kunne delta på idrett, og for enkelte kan selv en liten økning bety at de ikke blir med. En reduksjon vil også være negativt for Bøhallen og FK Luna som allerede har stram økonomi.

Et alternativ kan være at man stiller krav om en rimeligere timepris fra utleier, men det er vanskelig å si om det er noe man kan komme til enighet om. Det kan være problemstillinger i forhold til avtalene, men i utgangspunktet gjelder ikke avtalene hvis det ikke gjøres økonomiske vedtak som støtter dem. Man kan også si opp avtalene før årsskiftet og slik sikre seg et forhandlingsgrunnlag. På den annen side vil det være mest redelig å gi klubbene litt tid til å tilpasse en eventuell endring.

Reduksjon kulturmidler 50%

De kommunale kulturmidlene har til hensikt å styrke det frivillige kulturlivet i Bø kommune. Kulturmidlene i Bø skal stimulere det frivillige kulturliv i kommunen til utvikling og fornyelse med sikte på å styrke tilhørigheten til Bø, skape trivsel, bevare kulturlandskapet og stimulere til kreativitet i befolkningen. Kulturmidlene gis i dag til drift av lag og foreninger, prosjektretta tiltak og kompetanseheving. De frivillige organisasjonene er en av kommunens viktigste ressurser for å nå kulturpolitiske målsettinger. Det frivillige kulturlivet en av årsakene til at mennesker velger å bo her og å flytte til vår kommune. De 100 000 vi har delt ut de siste år genererer mange ganger så store verdier i økt aktivitet og trivsel. De gjenstående 50 000 bør øremerkes barn og unge.

Kutt i støtten til Reginedagan 30%

Reginedagan har de siste årene etablert seg som en av landsdelens viktigste festivaler, og har positive ringvirkninger for kulturlivet generelt, omdømme og næring. I 2010 kom besøkstallet opp i over 5000, som er fantastisk i en kommune i et distrikt av vår størrelse. 100.000 er sett i dette lys en liten sum, men hvis man arbeider mer på inntektssiden kan det kanskje hentes andre steder. Et kutt kan bety at festivalen legger seg på et lavere nivå både i forhold til kvantitet og kvalitet.

Nedlegge regional turistinformasjon

Reiselivsnæringene i Vesterålen er i vekst og det er helt avgjørende for å utvikle næringens potensialer at vi arbeider sammen i Vesterålen. Regional turistinformasjon er et viktig tiltak i så måte. Det er ønskelig at lokaliseringene for turistinformasjonen vurderes da det vil være mer riktig å ha en turistinformasjon ved inngangsporten til Vesterålen, da særlig i hovedsesongen.

Straumsjøen 21.10.2009

Merethe Skille
Rådmann